

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

Hyvä varhaiskasvatuksen työntekijä!

Sinua pyydetään mukaan *SITES – sosiaalinen inklusio ja moninaisuus varhaiskasvatuksessa* tutkimukseen, jossa tarkastellaan:

- Sosiaalisen osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja kuulumisen rakentumista kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisissa varhaiskasvatusryhmissä
- Lapsiryhmien toimintaa ja vuorovaikutusta lasten ja aikuisten välillä sekä lasten kesken
- Varhaiskasvatusarjen siirtymiä
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön ja huoltajien kasvatusyhteistyötä sekä huoltajien osallisuutta
- Huoltajille suunnattua varhaiskasvatuksen palveluohjausta

Tutkimukseen pyydetään vuosina 2025–2026 mukaan noin 70 lasta ja heidän huoltajansa sekä 30 varhaiskasvatuksen ammattilaista.

Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja siihen osallistumista. Voit perehtyä tutkimuksen tietosuojailmoitukseen täällä: <https://www.jyu.fi/fi/hankkeet/sites-sosiaalinen-inkluisio-ja-moninaisuus-varhaiskasvatuksessa#tietoa-osallistujille>

Tietosuojailmoituksessa on kerrottu henkilötietojen käsittelystä.

1. **SITES – Sosiaalinen inklusio ja moninaisuus varhaiskasvatuksessa ja pyyntö osallistua tutkimukseen**

Sinua pyydetään mukaan *SITES – Sosiaalinen inklusio ja moninaisuus varhaiskasvatuksessa - tutkimukseen*, jossa tutkitaan sosiaalista osallisuutta varhaiskasvatuksessa laaja-alaisesti. Huomiota kiinnitetään sosiaalista osallisuutta rakentaviin ja sitä haastaviin tekijöihin. Kiinnostuksen kohteena ovat erityisesti varhaiskasvatuksen arjen vuorovaikutustilanteet ja siirtymät, niissä rakentuvat osallisuuden ja kuulumisen kokemukset, lasten varhaiskasvatuspolut, lasten ja perheiden kulttuurinen moninaisuus ja monikielisyys sekä erilaiset kulttuuriset taustat. Lisäksi tutkimme kasvatusyhteistyötä sekä perheille tarjottua ohjausta ja tukea varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmässä.

Tutkimuksessa kerätään tutkimusaineistoa:

- havainnoimalla (havaintojen kirjaaminen, videointi, ääninauhoitukset) varhaiskasvatuksen arkea lapsiryhmissä
- haastatteleamalla tutkimukseen osallistuvia lapsia, heidän huoltajiaan ja varhaiskasvatuksen ammattilaisia
- nauhoittamalla lasten varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluita
- taltioimalla lasten varhaiskasvatussuunnitelmia sekä muita varhaiskasvatuksen dokumentteja

Tutkimukseen valikoidaan kahdesta eri päiväkodista yhteensä neljä päiväkotiryhmää (sekä alle että yli kolmevuotiaiden ryhmät), joissa on lapsia, joilla on suomen tai ruotsin lisäksi jokin muu kotikieli. Sinua pyydetään tutkimukseen, koska tutkimus toteutetaan siinä lapsiryhmässä, jossa työskentelet.

Tutkimukseen osallistuu vuosina 2025–2026 noin 70 lasta, heidän vanhempansa sekä lapsiryhmän kasvattajat yhteensä neljästä eri varhaiskasvatusryhmästä. Näistä ryhmistä kaksi on alle kolmevuotiaiden ryhmiä ja kaksi 3–6-vuotiaiden ryhmää. Kaikissa lapsiryhmissä on kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta.

Tämä on seurantatutkimus. Sinuun otetaan myöhemmin yhteyttä, jos et peruuta osallistumissuostumustasi tutkimukseen.

2. Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen, keskeyttää osallistumisen tai peruuttaa jo antamasi suostumuksen syytä ilmoittamatta milloin tahansa tutkimuksen aikana. Voit myös kieltäytyä jostain tietystä osasta tutkimuksen aikana, vaikka olisitkin jo antanut suostumuksen tutkimukseen. Tästä ei aiheudu sinulle kielteisiä seurauksia.

Keskeyttäessäsi tutkimukseen osallistumisesi tai peruuttaessasi antamasi suostumuksen, sinusta siihen mennessä kerättyjä henkilötietoja ja muita tietoja käytetään osana tutkimusaineistoa, kun se on välttämätöntä tutkimustulosten varmistamiseksi.

3. Tutkimuksen kulku

SITES-tutkimus toteutetaan vuosina 2025–2026 yhteensä 2 päiväkodissa, joista tutkimuksessa on mukana 4 varhaiskasvatuksen lapsiryhmää. Yhteensä tutkimukseen osallistuu 4 ryhmää varhaiskasvatusyksiköistä, joissa on noin 12 työntekijää, 70 lasta ja heidän huoltajansa. Lisäksi tutkimukseen osallistuu ammattilaisia (4–6 henkilöä) kunnan varhaiskasvatuksen palveluohjauksesta ja johdosta.

Tutkimuksen kulku sinun kohdaltasi

- Pyydämme sinua täyttämään taustatietojasi koskevan kyselyn. Kyselyn voit palauttaa tutkijalle päiväkotiin.
- Tutkimuksessa haastatellaan varhaiskasvatuksen henkilöstöä suostumuksen perusteella. Haastattelut toteutetaan haastateltavan päätöksen mukaisesti joko hänen työpaikallaan, yliopistolla, tai etäyhteyden välityksellä. Haastatteluissa voidaan katsoa videoita päiväkodista. Haastattelujen kesto on kerrallaan 1–1 ½ tuntia.

Haastatteluissa käsitellään yhteistyötä eri kieli- ja kulttuuritaustaisten perheiden kanssa, osallisuuden ja inklusion käytäntöjä, erilaisista kieli- ja kulttuuritaustoista tulevien lasten varhaiskasvatuksen arkea ja pedagogiikkaa, moniammatillista yhteistyötä sekä lasten vertaissuhteita.

- Hankkeessa kerätään havainnointi-, äänitallenne- ja videoaineistoa lapsista ja varhaiskasvatuksen henkilöstöstä varhaiskasvatuksen arjessa. Havainnoinneista kirjoitetaan muistiinpanot ja havainnoinnin aikana myös videoidaan. Havainnointia toteutetaan noin 20–25 päivää per ryhmä. Henkilöstöä pyydetään kokoamaan lasten vertaissuhteita kuvaavia verkostokarttoja.
- Vanhempien ja henkilöstön käymät lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelut tallennetaan joko video- tai äänitallenteina ja niitä sekä varhaiskasvatussuunnitelmia ja muita varhaiskasvatusarjen dokumentteja käytetään tutkimusaineistona.
- Erilaisia henkilökunnan kokouksia ja keskusteluja tallennetaan tutkimusaineistoksi.

4. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat hyödyt

Osallistumalla tähän tutkimukseen olet mukana tuottamassa tärkeää uutta tietoa sosiaalisesta osallisuudesta ja moninaisuudesta varhaiskasvatuksen arjessa. Omat kokemuksesi ja näkemyksesi tulevat kuulluiksi. Tutkimustulokset auttavat varhaiskasvatuksen käytäntöjen kehittämisessä sekä paikallisesti että myös valtakunnallisesti. Tutkimuksen käytännön tavoitteena on tukea ja vahvistaa lasten ja perheiden sosiaalista osallisuutta ja kuulumisen kokemuksia varhaiskasvatuksessa sekä ehkäistä eriarvoisuutta ja kuulumattomuutta. Tutkimus on mukana vahvistamassa maahanmuuttajataustaisten henkilöiden asemaa osana suomalaista varhaiskasvatusta ja yhteiskuntaa. Tutkimus lisää tietoisuutta moninaisten kielellisten- ja kulttuuristen taustojen huomioimisen tärkeydestä ja eriarvoisuuden ehkäisemisestä.

5. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riskit, haitat ja epä mukavuudet sekä niihin varautuminen

Haastatteluun tulee varata aikaa 1–1 ½ tuntia. Tutkimukseen osallistumisesta ei aiheudu sinulle mitään riskejä, haittoja tai epä mukavuuksia. Mikäli siihen osallistuminen nostaa mieleesi kuitenkin ikäviä tunteita, niistä on hyvä keskustella työterveydenhuollon tai luotettavan ihmisen kanssa. Voit myös aina lähestyä tutkijoita ja kysyä lisätietoja tutkimuksesta tai yhteystietoja asiantuntijoihin. Raportoinnissa pyritään henkilöiden tunnistamattomuuteen, mutta on mahdollista, että henkilö tunnistaa itsensä raportoinnista.

6. Tutkimuksen kustannukset ja korvaukset tutkittavalle sekä tutkimuksen rahoitus

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota.

7. Tutkimustuloksista tiedottaminen ja tutkimustulokset

Tutkimuksesta valmistuu tieteellisiä ja yleistajuisia julkaisuja, opinnäytetöitä sekä konferenssi- ja seminaariesityksiä. Tuloksia pyritään levittämään varhaiskasvatuksen käytäntöjen sekä varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämiseksi. Kaikki raportointi ja tiedottaminen toteutetaan niin, että ulkopuoliset eivät pysty tunnistamaan tutkittavia tutkimustuloksista tai julkaisuista.

8. Tutkittavien vakuutusturva

Jyväskylän yliopiston toiminta ja tutkittavat on vakuutettu.

Jyväskylän yliopiston vakuutukset korvaavat etänä suoritettavissa tutkimuksissa ainoastaan sellaiset vahingot, jotka liittyvät suoraan annettuun tutkimustehtävään ja jotka ovat sattuneet varsinaisen ohjeistetun tutkimustehtävän aikana. Vakuutus ei korvaa taukojen aikana sattuneita vahinkoja.

Jyväskylän yliopiston vakuutukset eivät ole voimassa etänä suoritettavissa tutkimuksissa, jos tutkittavan kotikunta ei ole Suomessa.

Vakuutus sisältää potilasvakuutuksen, toiminnanvastuuvakuutuksen ja vapaaehtoisen tapaturmavakuutuksen. Tutkimuksissa tutkittavat (koehenkilöt) on vakuutettu tutkimuksen ajan ulkoisen syyn aiheuttamien tapaturmien, vahinkojen ja vammojen varalta. Tapaturmavakuutus on voimassa mittauksissa ja niihin välittömästi liittyvillä matkoilla.

9. Lisätietojen antajan yhteystiedot

Niina Rutanen, tutkimuksen johtaja, +358408054654, niina.a.rutanen@jyu.fi

Eija Sevón, tutkimuksen johtaja, +358408053650, eija.sevon@jyu.fi